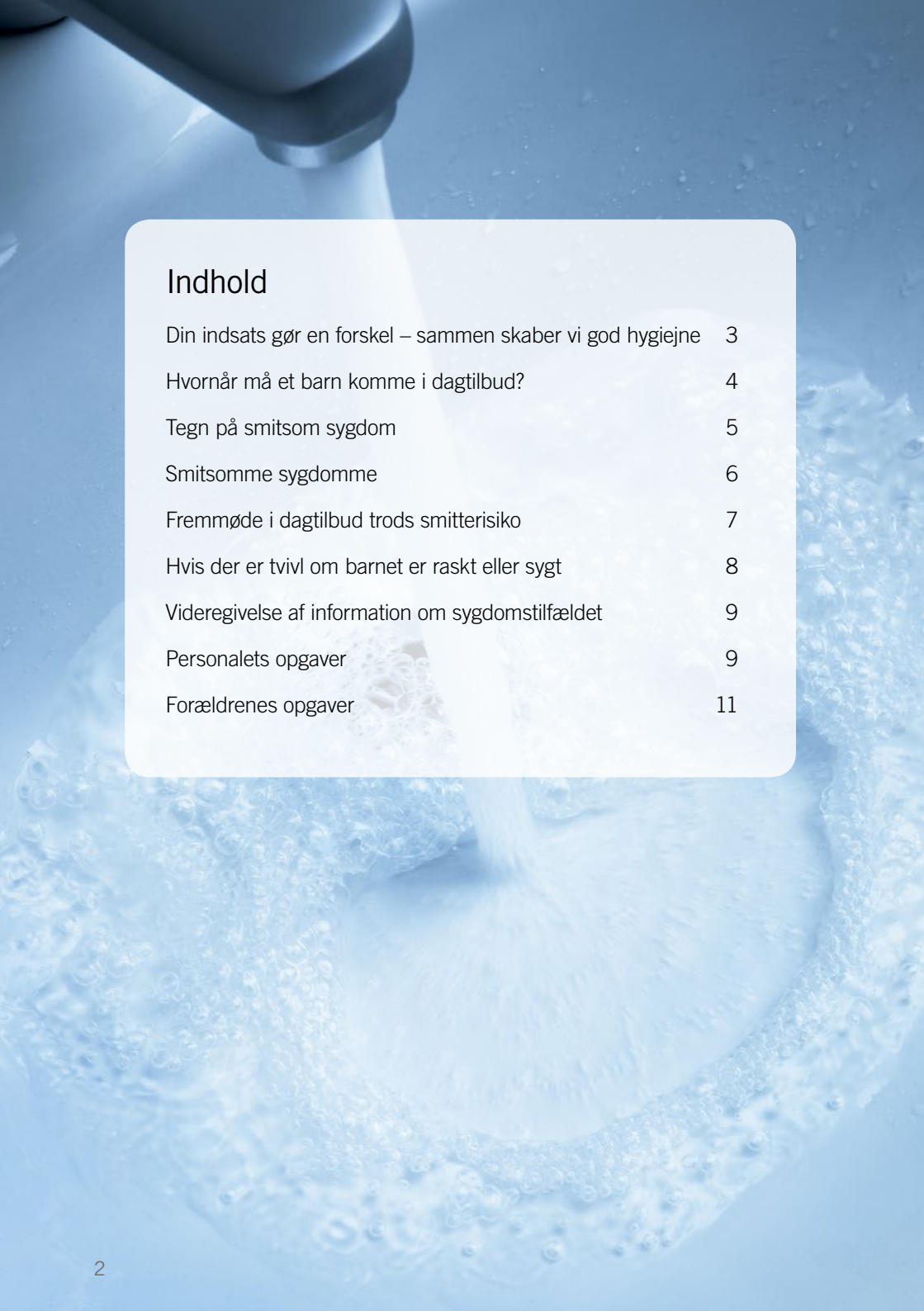

Til forældre og
personale

Hvornår er barnet raskt, og hvornår er barnet sygt?

Hygiejnevejledning til forældre og personale
- Dagtilbud

A close-up photograph of water being poured from a faucet into a sink. The water is clear and creates a large amount of white foam and bubbles as it hits the bottom of the sink. The background is a soft, out-of-focus blue.

Indhold

Din indsats gør en forskel – sammen skaber vi god hygiejne	3
Hvornår må et barn komme i dagtilbud?	4
Tegn på smitsom sygdom	5
Smitsomme sygdomme	6
Fremmøde i dagtilbud trods smitterisiko	7
Hvis der er tvivl om barnet er raskt eller sygt	8
Videregivelse af information om sygdomstilfældet	9
Personalets opgaver	9
Forældrenes opgaver	11

Din indsats gør en forskel – sammen skaber vi god hygiejne

Indledning

Vi ved at sygdom hos børn er belastende for både børn og forældre, og vi ved at små børns infektioner er påvist som årsag til ca. 40% af forældres fravær fra arbejde.

Ved sygdom hos børn vil der ofte opstå en række tvivlstilfælde og spørgsmål i forhold til hvornår barnet er raskt og kan komme i dagtilbud (daginstitution/dagpleje), og hvornår barnet er sygt og skal blive hjemme. Derfor har vi udarbejdet denne vejledning, der tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende **Smitsomme sygdomme hos børn og unge.**

Formålet er at fremme sundhed og trivsel hos børn i dagtilbud ved:

- at begrænse udbredelsen af smitsomme sygdomme i dagtilbud
- at gøre det nemt for både forældre og personale at følge anbefalingerne for, hvornår barnet må komme i dagtilbud

Hvornår må et barn komme i dagtilbud?

Børn smitter i meget høj grad hinanden i dagtilbud. For at begrænse smitten, er det vigtigt at syge børn ikke møder i dagtilbuddet. For børns vedkommende kan det af og til være svært at afgøre, om de er raske eller syge.

Barnet er raskt

- Når barnets almentilstand er upåvirket
- Når barnet kan deltage i de aktiviteter, det plejer. Barnet skal fx kunne lege ude og tage med på udflugt
- Når barnet ikke har feber
- Alle ovennævnte betingelser skal være opfyldte – både af hensyn til barnet, men også for at mindske smitterisikoen

Barnet er sygt

- Hvis barnets almentilstand er påvirket, fx hvis barnet er mat, pylret, urolig og/eller grædende
- Når barnet **ikke** kan deltage i de aktiviteter, det plejer
- Hvis der er specifikke tegn på sygdom, fx feber
- Hvis én af ovennævnte betingelser er opfyldt - både af hensyn til barnet, men også for at mindske smitterisikoen

Hvis et barn kommer i dagtilbud uden at være helt raskt, har det på grund af nedsat modstandskraft større risiko for at få komplikationer eller få en anden sygdom. Har barnet lige været sygt, kan det anbefales, at det bliver hjemme en ekstra dag for rigtigt at komme sig.

Tegn på smitsom sygdom

Der kan være mange forskellige tegn, der giver mistanke om, at et barn har en smitsom sygdom:

- Almene symptomer
- Specifikke symptomer, afhængigt af sygdommens art
- Feber

Almene symptomer

Når et barn er ved at blive sygt, bliver det ofte mat, pylret, uroligt og/eller grædende.

Specifikke symptomer

Ud over almene symptomer kan der være mere specifikke symptomer ved forskellige sygdomme. Der kan fx opstå snue, hoste, øjenbetændelse med pus, påvirket vejrtrækning eller udslæt. Opkastning og diarré er ofte tegn på mave-tarm-infektioner, men kan også være tegn på andre sygdomme.

Feber - temperaturmåling

Personalet i dagtilbud måler generelt ikke temperatur på barnet. Der kan i særlige tilfælde træffes en aftale med forældre om temperaturmåling på barnet.

- Et barn har feber, hvis temperaturen er 38,0° C eller højere.
- Især små børn får let feber, og høj feber (over 39,0° C) er almindeligt ved smitsomme sygdomme hos børn.

Smitsomme sygdomme

De hyppigst forekommende smitsomme sygdomme er

- Forkølelse
- Feber uden særlig årsag
- Mellemørebetændelse
- Bronkitis
- Lungebetændelse
- Børnesygdomme (skoldkopper, kighoste, lussingesyge, tredagesfeber, skarlagensfeber og hånd-, fod- og mundsygdom)

Nedenstående smitsomme sygdomme kræver dog mest opmærksomhed i dagtilbud

- Diarré
- Børnesår
- Øjenbetændelse (ved stærk pusflåd, lysskyhed og/eller påvirket almentilstand)

Ved **diarré** må barnet først komme i dagtilbud, når det er observeret, at afføringen er blevet normal igen.

Ved **børnesår** må barnet først komme i dagtilbud (også selvom behandling er iværksat), når sårene er ophelede dvs. tørre, og skorperne er faldet af.

Ved **svær øjenbetændelse** må barnet først komme i dagtilbud, når det har været i behandling i mindst 2 døgn, og der **ikke** længere er pusflåd, lysskyhed eller påvirket almentilstand.

Ved milde tilstande af øjenbetændelse med let rødme og tåreflåd, må barnet gerne komme i dagtilbud.

Hovedregelen er, at syge børn og sygt personale ikke må komme i dagtilbud, og at et barn med en smitsom sygdom først må komme igen, når det ikke længere smitter.

[Smitsomme sygdomme hos børn og unge Kap. 8 - Oversigt over de enkelte smitsomme sygdomme](#)

Der er dog undtagelser fra hovedreglen, og definitionen af rask og syg er ikke altid så enkel.

Fremmøde i dagtilbud trods smitterisiko

Ved visse sygdomme må barnet *gerne* komme i dagtilbud, selv om der kan være en vis smitterisiko. Det gælder fx ved:

- Lussingsyge
- Hånd-, fod- og mundsygdom
- Forkølelsessår
- Børneorm (smitter indtil behandling er iværksat)
- Vandvorter

Disse sygdomme forløber mildt, og barnet er ofte ikke særligt påvirket. Desuden kan der være raske smittebærere.

Selvom der kan være en vis smitterisiko, så betyder det stadig, **at barnet skal være raskt og almentilstanden skal være upåvirket**, for at møde i dagtilbud.

I andre tilfælde må barnet komme, når behandling er iværksat. Det gælder fx ved:

- Lus og fnat

Hvis disse sygdomme opdages, mens barnet er i dagtilbud, skal forældrene informeres, når barnet bliver afhentet.

Hvis der er tvivl om barnet er raskt eller sygt

- Forældre kan kontakte egen læge.
- Personalet kan kontakte konsulentsundhedsplejersken eller hygiejnekonsulenten.
- Konsulentsundhedsplejersken og personalet i dagtilbuddet må ikke kontakte egen læge uden forældrenes samtykke.
- Ved fortsat tvivl kan konsulentsundhedsplejersken kontakte embedslægeinstitutionen, der træffer afgørelse, om barnet kan modtages i institution.
- Ved de alvorlige sygdomme træffer embedslægen afgørelsen.

Videregivelse af information om sygdomstilfældet

- Lederen af dagtilbuddet eller lederens stedfortræder skal formidle information om smitsomme sygdomme til børnenes og personalets hjem.
- Dette sker ved opslag i dagtilbud og evt. via NemBarn. Et opslag skal kunne ses af alle, og barnets navn må ikke nævnes.
- *Ved alvorlig sygdom*, som fx meningitis, skal lederen af dagtilbuddet eller lederens stedfortræder efter aftale med embedslægeinstitutionen formidle information til børnenes og personalets hjem.
- Lederens formidling af information beror på, at forældrene oplyser om deres barns sygdom, og ikke mindst om hvad barnet fejler, hvis der foreligger en lægelig vurdering heraf.
- I de fleste situationer er det i alles interesse, at andre forældre og personalet er bekendt med tilfælde af smitsom sygdom i dagtilbuddet. Der kan dog være helt særlige situationer, hvor dette ikke tjener et formål.

Personalets opgaver

Ved et sygt barn i institutionen

Hvis et barn er sygt, eller der er mistanke om sygdom, og barnets almentilstand er påvirket, har personalet pligt til:

- At kontakte forældrene med henblik på, at de snarest skal hente barnet hjem.
- Hvis der er behov herfor, at holde barnet adskilt fra de andre børn, men fortsat holde barnet under opsyn.

Medicering bør så vidt muligt foregå i hjemmet. Ved kroniske eller længerevarende sygdomme kan det være nødvendigt at give medicin flere gange dagligt.

Retningslinjer for medicering i dagpleje, daginstitutioner og skoler i Sønderborg Kommune finder du i [Hygiejnebogen på Insite](#).

Den fulde skrivelse om medicering kan læses på [retsinformation.dk](https://www.retsinformation.dk)

Hygiejniske forholdsregler

Lederen af dagtilbud bør regelmæssigt gennemgå de hygiejniske forholdsregler i dagtilbuddet og sikre sig, at personalet er bekendt med og overholder dem. Nyt personale skal instrueres i de hygiejniske forholdsregler.

Se [Hygiejnevejledning til personale i dagtilbud.](#)

Ved mange sygdomstilfælde i institutionen

Ved mange sygdomstilfælde over kortere tid i dagtilbuddet bør lederen kontakte sin nærmeste leder, der kontakter hygiejnekonsulenten.

Særlig opmærksomhed gælder ved forekomst af meget smitsomme sygdomme, fx ved diarré og børnesår. Lederen af dagtilbuddet kan drøfte de hygiejniske forholdsregler og evt. skærpede regler med hygiejnekonsulenten.

Personalemæssige forhold ved smitsomme sygdomme

Ved smitsomme sygdomme hos personalet gælder de samme regler som for børnene.

Visse smitsomme sygdomme, som er almindeligt forekommende blandt børn, kan indebære en risiko for gravide.

Se [Arbejdstilsynets vejledning A.1.8.](#)

Forældrenes opgaver

For at begrænse udbredelsen af smitsomme sygdomme i dagtilbud er det vigtigt, at syge børn ikke møder i dagtilbuddet.

Forældrene bør:

- Holde syge børn hjemme.
- Respektere personalets vurdering af, om barnet er sygt/smittefarligt, når personalet kontakter forældrene med henblik på at hente barnet hjem.
- Orienter sig om Sundhedsstyrelsens anbefalinger ved smitsomme sygdomme. [Øversigt over de enkelte smitsomme sygdomme. \(Kap. 8\)](#)
- Informere dagtilbuddet om, hvad barnet fejler.
- Være opmærksomme på opslag om smitsomme sygdomme og evt. skærpede regler i særlige situationer.
- Følge anbefalingerne i [Hygiejnevejledning til forældre](#)

Har du forslag til ændringer/forbedringer til denne vejledning, skriv til joel@sonderborg.dk

*Din indsats gør en forskel
– sammen skaber vi
god hygiejne*

September 2014

Denne vejledning er udarbejdet af
hygiejnekonsulent Joan Anita Clausen og
udviklingssundhedsplejerske Pernille Gudbjerg.

Sønderborg Kommune
Erhverv, Beskæftigelse og Sundhed
Holger Drachmanns Plads 5 (Borgen)
6400 Sønderborg

Hygiejnekonsulent Joan Anita Clausen
joacl@sonderborg.dk
Tlf. 27 79 51 95
www.sonderborgkommune.dk

www.sonderborgkommune.dk/gode-raad-om-hygiejne